

LATVIJĀ UN PASAULĒ

Sākta pieminekļa demontāžas laukuma iekārtošana Uzvaras parkā

22. augustā saistībā ar plānoto pieminekļa kompleksa demontāžu Uzvaras parka teritorijā sākusies būvlaukuma iekārtošana.

Pieminekļa demontāžai plānots izlietot arī sabiedrības ziedojumu vākšanas akcijā iegūtos 268383 eiro. Šo finansējumu paredzēts izmantot, lai sakoptu teritoriju pēc pieminekļa demontāžas. Tāpat paredzēts, ka valsts finansēs līdz 50% no kopējām

demontāžas attiecināmajām izmaksām.

Pieminekļa demontāžas būvnieks tika izraudzīts slēgtā aptaujas procedūrā. Lai gan būvnieks ir izvēlēts, pagaidām tā vārds netiek nosaukts, jo tiek izstrādāts pieminekļa demontāžas drošības protokols, lai nodrošinātu ne tikai demontāžas procesa drošību, bet arī izvairītos no iespējamiem provokācijas riskiem.

Knutam Skujeniekam piešķirta Valstiskuma balva

Rīgas pilī svētdien, 21. augustā, svinīgā ceremonijā otrā Valstiskuma balva piešķirta mūžībā aizgājušajam latviešu dzejniekam, atdzejotājam un publicistam Knutam Skujeniekam, godinot viņa valstisko stāju un mūža darbu latviešu literatūrā, informēja Valsts prezidenta kancelejas pārstāve Justīne Deičmane.

Uzrunājot klātesošos, Valstiskuma balvas patrons Valsts

prezidents Egils Levits uzsvēra, ka Latvijas pamats ir latviešu kultūra. Viņa ieskatā, latviešu nācija radās no gadsimtiem ilgas kultūrtelpas konsolidācijas teritorijā, kas lielā mērā sakrīt ar mūsdienu Latvijas robežām.

Prezidents vērsa uzmanību, ka jebkura nacionāla valsts uzskata par pienākumu nodrošināt, ka tās pastāvīgie iedzīvotāji apgūst nacionālās kultūras minimumu.

Indijā spēcīgās lietavas sagrauj tiltu

Lietavas Kangrā sagrāvušas tiltu, kā rezultātā bojā gājuši vismaz divi cilvēki, svētdien pavēstīja britu raidsabiedrība BBC. Tiek precizēts, ka sagrauta ir dzelzceļa tilta konstrukcija.

Savukārt ziņu aģentūra «Reuters» informē, ka pēdējo trīs dienu laikā plūdos un lietusgāzēs

Indijas ziemeļos un austrumos bojā gājuši vismaz 50 cilvēku.

Spēcīgo lietavu dēļ Kangras, Kullu un Mandi apgabalos ir slēgtas skolas. Savukārt meteorologi aicinājuši vietējos un arī tūristus netuvoties upēm. Lietusgāžu dēļ izsludināts pat brīdinājums par iespējamiem zemes nogruvumiem.

Japāna apsver tāla darbības rādiusa raķešu izvietojumu

Japāna apsver 1000 tāla darbības rādiusa spārnoto raķešu izvietojumu, lai palielinātu savas spējas veikt pretuzbrukumu Ķīnai, ziņo laikraksts «Yomiuri». Tiks pārveidotas esošās raķetes, lai paplašinātu to darbības rādiusu no 100 kilometriem līdz 1000 kilometriem, vēsta laikraksts, atsaucoties uz avotiem valdībā.

No kuģiem vai lidmašīnām izšaujāmās raķetes tiktu izvietotas galvenokārt ap Nansejas sa-

lām un spētu sasniegt Ziemeļkorejas un Ķīnas piekrastes zonas.

Japāna, kas savu pēckara konstitūciju interpretē tādējādi, ka tā var izmantot armiju tikai paš aizsardzībai, pēdējos gados ir palielinājusi militāros izdevumus un pieņēmusi stingrāku stratēģiju. Taču tā ir atturējusies no tāla darbības rādiusa raķešu izvietojuma, tajā skaitā ierobežojot ieročus, kas var uzbrukt mērķiem ārvalstīs.

Tiesās kuģa «Estonia» vraka filmētājus

Zviedrijas pilsētā Gēteborģā sāksies jauns tiesas process pret diviem žurnālistiem, kuri Baltijas jūras dzelmē filmēja 1994. gadā nogrimušā prāmja «Estonia» vraku. Zviedrijas varasiestādes uzskata, ka viņi ir pārkāpuši likumu, kas sargā traģēdijas upuru mieru un aizliedz jebkādas darbības vraka tuvumā. Filmēšanas laikā kuģa korpusā atklāja milzīgu caurumu, par kuru iepriekš nebija zināms.

Žurnālisti Henriks Evertsons un Linuss Andešons stāties Gēteborgas apgabaltiesas priekšā. Šī pati tiesa februārī atzina, ka viņi ir pārkāpuši mi-

nēto likumu, bet nav saucami pie atbildības, jo filmēšanas laikā atradās starptautiskajos ūdeņos uz kuģa ar Vācijas karogu, bet Vācija nav parakstījusi vienošanos par katastrofas upuru pēdējās atdusas vietu. Taču apelācijas tiesa noraidīja šo lēmumu un vēlreiz nosūtīja lietas izskatīšanu apgabaltiesā.

Ja šoreiz tiesa žurnālistus atzīs par vainīgiem, tad viņiem draudēs ieslodzījums uz laiku līdz diviem gadiem vai naudasods.

Sagatavoja
Alise Kruglauža

LAIKA PROGNOZE 4 DIENĀM

	Nakts	Rīts	Pēcpusdiena	Vakars	Max/min temp.
Otrdiena, 23. augusts.					29° / 17°
Trešdiena, 24. augusts.					32° / 17°
Ceturtdiena, 25. augusts.					28° / 18°
Piektdiena, 26. augusts.					31° / 17°



Laika prognoze no yr.no, ko sagatavo Norvēģijas Meteoroloģijas institūts un Norvēģijas sabiedriskais medijs

Jāstrādā ar saviem un...

(Sākums – 5. lappusē)

bija «ne pa jokam». Ir arī individuālās konsultācijas. Protams, ja realitātē ir vardarbība, pieaugušajiem ir jāiejaucas. Bet es vienmēr esmu par to, ka pirmām kārtām ir jāmača bērnam citādāk uzvesties, atrast citus uzvedības modeļus, lai varētu par sevi pastāvēt.

- Vai arī skolotāji mēdz vērsties pie psihologa?

- Mēs esam skolu atbalsta centrs, un gan pedagogi, gan tehniskais personāls var saņemt konsultācijas bez maksas. Bet izmanto šo pakalpojumu reti. Taču jāatzīst: kad esmu skolā, nereti kāds kolēģis, it kā garām ejot, saka: gribu ar tevi parunāt... Dažas skolas grib savu psihologu uz vietas. Tam ir gan savi plusi, gan mīnusi. Psihologam ir jābūt pilnīgi neatkarīgam no skolas, no administrācijas, - tad ir uzticība no vecāku puses, arī bērni vairāk izmanto psihologa pakalpojumu. Viņi negrib, lai informācija izplatītos skolā.

- Daudzviet skolās psihologa lomu uzņemas sociālie pedagogi. Kāds ir jūsu vērtējums par to?

- Manuprāt, sadarbība ar skolu sociālajiem pedagogiem ir ļoti svarīga. Ir jautājumi, kurus risina viņi, savukārt ar psiholoģiska rakstura problēmām var vērsties pie psihologa, bet reizēm ir svarīgi apvienoties un meklēt risinājumus kopā.

Bet mūsu skolās trūkst speciālo pedagogu, kuri varētu palīdzēt gan bērniem, gan skolotājiem izstrādāt ļoti konkrētas mācību metodes atbilstoši bērnu traucējumiem, kuru ir ļoti daudz un skolotājs nevar to visu zināt un prast.

Audzināšana = atbalsts + kontrole

- Mēs aizvadījām divus gadus Covid pandēmijā, bija lok-

dauns. Kādas skolēnu problēmas atklājās šajā laikā?

- Bērniem, īpaši pusaudžu vecumā (no 11 līdz 16 gadiem), ir vitāla nepieciešamība komunicēt ar vienaudžiem. Un pēkšņi šī ļoti svarīgā dzīves daļa viņiem tika izslēgta. Vairākiem bērniem parādījās milzīga problēma. Attālinātā apmācība arī. Es mēģināju konsultēt bērnus attālināti, sākumā likās, ka tas vispār nav iespējams. Šobrīd saprotu, ka tas ir iespējams, bet ar pusaudžiem ir ārkārtīgi grūti, jo nereti neredzu bērna seju, nesaprotu, kā viņš jūtas. Atklājās, ka dažiem ir kauns no savas situācijas mājās: negribējās pieslēgties, lai nebūtu redzams, kā viņi dzīvo. Citi pilnīgi iegrimuši internetā, izslēguši sevi no reālās ikdienas, bija tikai virtuālie draugi. Vēl citiem parādījās panikas lēkmes, depresija. Pusaudžu resursu centrs 2020. gada nogalē veica pētījumu, kā jūtas pusaudži, un tajā atklājās, ka veselība pasliktinājās apmēram 73,8 procentiem jauniešu, to saistot galvenokārt ar attālinātās mācīšanās grūtībām. Un jaunākajiem skolēniem bija ļoti grūti, pirmklasnieki, manuprāt, vispār to gadu pazaudēja, jo nebija iemācījušies mācīties. Vecāki, kā varēja, tā mācīja...

Bieži vien bērniem parādījās aizkaitināmība, pazuda režīms. Iespaidoja arī pārmērīga datora lietošana, kas veicina psihiskus traucējumus. Bet apmēram puse psihisko traucējumu veidojas līdz 14 gadu vecumam. Tāpēc šāda akūta situācija izraisīja lielus riskus. Grūti bija visiem. Tagad visi dzīvo bailēs, kas būs rudenī.

- Uz ko jūs gribētu vērst vecāku uzmanību, sākoties jaunajam mācību gadam?

- Ir ļoti svarīgi, lai vecākiem ir silts emocionāls kontakts ar bērnu. Neviens skolotājs vai psihologs nevar iedot to, ko var vecāki. Ir labi, ja bērns jau ir paaudzies un pats var lūgt palīdzību. Bet bieži vien tā nenotiek. Man

patīk doma, ka līdz piecu gadu vecumam bērns ar savu uzvedību, slimībām atspoguļo savas attiecības ar māti, līdz 10 gadiem – savu situāciju ģimenē, tālāk viņš pamazām nodalās no vecākiem un veido savas attiecības ar citiem. Bet ir ļoti svarīgi būt ķermeniskā un emocionālā kontaktā ar bērnu. Ir svarīgi arī lielajam bērnam pateikt: es ļoti gribu tevi apskaut, sabužināt tev matus... Ir jādod šī ziņa. Lai cik ir bērnam gadu, mēs esam vecāki – lielāki, stiprāki, ziņošāki, tie, kuri varam sniegt atbalstu.

Audzināšana sastāv no divām lietām – atbalsta un kontroles. Vecākiem ir ļoti svarīgi kontrolēt. Ja bērnam ir atvēlēts telefons vai dators, seko, ko viņš ar to dara, un izvērzi noteikumus. Man kāds bērns stāsta: līdz četriem ritā «sēdēju» telefonā. Ko darīja vecāki? Gulēja... Protams, ka no rīta bērns nebūs spējīgs mācīties. Tā ir svarīga vecāku funkcija – kontrole -, kurai jābūt balansā ar atbalstu. Būtiski arī, lai vecāki prot savaldīt savas emocijas, atrisināt savus konfliktus. Svarīgi vēltīt bērnam nedalītu uzmanību, par visu izrunājot, izvērtējot, kā bērns jūtas, vai viņam viss kārtībā. Vienkārši būt kopā ar viņu: dzirdēt, redzēt, just. Mīlēt. Tā taču ir lieliska bauda: būt istā kontaktā ar savu bērnu... Esiet kopā kaut pusstundu dienā tikai ar savu bērnu, un jūs saņemsiet milzīgu dāvanu – sava bērna mīlestību un sapratni. Ja mēs tikai pieprasām no bērna, bet emocionāli neko nedodam pretī, tad arī bērnam nav, ko jums sniegt.

Sarmīte Rone

MAF

Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem
Par lappuses saturu atbild raksta autors